

stane naslednik kardinala — državnega tajnika Gasparrija. — Pretečeni teden je bil zadnji v slovesnostih zlate svete maše Pija XI. Papež je obhajal slovesno službo božjo v cerkvi sv. Petra. Udeležilo se je te slovesnosti tudi precej Slovencev, med njimi kot zastopnik levantinske škofije pomožni škof dr. Ivan Tomažič.

Kako se je godilo katoliški Cerkvi v Italiji. Kako je Italija postopala z zastopniki katoliške Cerkve, kaže na primer statistika iz leta 1855. Takrat je bilo pred sodnijo 25 škofov. Obsojenih je bilo 12, trinajstim se kljub vsemu prizadevanju ni moglo napraviti ničesar. —

NOVICE

Naznanilo.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

obrestuje od 1. januarja 1930 naprej hranilne vloge

brez odpovedi po 5%

proti trimesečni odpovedi po 7%

Rentni davek plačuje hranilnica sama in dobijo vlagatelji obresti v polni meri brez kakoga odtegljaja izplačane.

Za načelstvo: DR. A. JEROVŠEK.

Finančni inspektorat v Mariboru. Z odlokom finančnega ministra, objavljen v belgradskih »Službenih Novinah«, se ustanovi finančni inspektorat v Mariboru, ki bo obsegal davčne urade v Dolnji Lendavi, Murski Soboti, Ljutomeru, Gornji Radgoni, Ormožu, Ptuj, Mariboru, Prevaljah, Slovenjgradcu, Šoštanj, Celju, Konjicah, Slov. Bistrici, Smarju pri Jelšah in Rogatecu. V pristojnost tega inspektorata bodo zaenkrat spadali posli, ki se tičejo neposrednih davkov, izvzemši odmere družbenega davka. Finančni inspektorat v Mariboru začne poslovati 1. januarja 1930.

Župnik Jožef Gunčer umrl. V nedeljo, dne 22. decembra je umrl pri St. Mihaelu tamošnji g. župnik Jožef Gunčer. Rodil se je leta 1863 v Slov. Bistrici. Pri St. Mihaelu, ki je težavna gorska župnija, je čupnikoval celih 25 let. Blagopokojni je bil dobra duhovniška duša, priljubljen in spoštovan od vseh, ki so ga poznali. Ostanj mu ohranjen časten in hvaležen spomin!

Umrl je g. Stern Jurij, hišni posestnik v Tattenbachovi ulici 10 v Mariboru, star 77 let. Po poklicu je bil kovač ter je marljivo izvrševal svoj posel do starosti. Bil je globoko veren in je hodil vsak dan k sveti maši. Svojega verskega prepričanja se tudi pred svetom ni sramoval. Pri volitvah se je bojeval in vztrajal v prvih vrstah. Preko 31 let je bil tudi cerkveni ključar župnijske cerkve Matere Milosti in boter zvonov. Zapustil je žalujočo ženo. Ostanj mu

Dva kardinala in trije škofje so bili internirani. Okoli 50 škofov je bilo v prognanstvu. Eden kardinal in 16 škofov je umrlo od žalosti in radi raznih preganjanj, ki so jih morali pretrpeti. In to vse samo radi tega, ker so branili pravice Cerkve.

Papeževa skrb za misijona. V zadnjem času je sprejel papež predstojnike redov, ki se bavijo z misijoni v poganskih deželah. Bilo je pri tej avdienci zastopanih 60 narodov. Papež je v svojem nagovoru posebno obsodil pretirano in nekrščansko narodnost, ki hoče imeti vero samo za svoje orodje in s tem veri ogromno škoduje.

med Slovenci ohranjen časten in hvaležen spomin.

Namesto venca na grob blagopokojnega Jurija Štern, hišnega posestnika in cerkvenega ključarja v Mariboru so darovali botri zvonov cerkve Matere Milosti v Mariboru znesek Din 480 za veliki Marijin zvon v baziliki. V isti namen so zložili člani Društva katoliških mojstrov 470 Din kot spomin na svojega dolgoletnega požrtvovalnega člana in odbornika g. Šterna.

Velik vlom v Mariboru. V Mariboru je bilo vlomljeno v blagajno znane stavbene tvrdke Rudolf Kiffman. Neznani svedrovec so odnesli iz blagajne 68 tisoč Din.

Umrli je v Geršaku pri št. Ilju stoproga dolgoletnega tamošnjega župana g. Reiterja in tašča g. nadučitelja Košutnika. Rajna je bila zavedna Slovenka in je vzgojila svoje otroke v slovenskem in krščanskem duhu. Blag ji spomin!

Novi železobetonski most čez Muro pri Radgoni bo otvorjen 15. januarja in bo ob tej priliki tudi slovesno blagoslovljen. Most stoji nekoliko nižje od prejšnjega lesenega. Širok je 8 metrov. Avstrijci so na levem bregu Mure zgradili tik ob mostu veliko moderno uradno poslopje. Polovico stroškov za most je nosila Jugoslavija, polovico pa Avstrija.

Nesreča. Iz Dola domov v Šmarjeto pri Rimskih toplicah se je vozil čevljar Ivan Supan s svojim sinom. Sredi potoja se je konj splasil ter zdirjal po hudem klancu navzdol proti Breznu. Sina, ki se je zavedal položaja, je vrglo z voza, da je zadobil pri padcu težke poškodbe na glavi. Očeta pa, ki je hotel konja umiriti, je vrglo pod konja. Ta mu je s kopitom presekal očesno, oziroma nosno duplino. Nato ga je vlekel voz toliko časa za sabo, dokler ni zadel ob drevo, kjer je obilčal. Ponesrečenca so prenesli v najbližnjo rudniško hišo, kjer mu je nudil prvo pomoč okrajni zdravnik dr. Čede iz Laškega. Prepeljali so ga v celjsko bolnico.

Vsestranska zanimivost v naši državi. Fruška gora je ponos in ljubezen Srbov in je nešteto opevana v narodni pesmi. Zakaž na Fruški gori, tem poboju v žarkem Sremu, raste trta in ta daje vince, da si vinski bratci kar prste oblizujejo, kadar ga pijejo. — Posebno imenitna so krčedinska vina, ki rastejo na takozvani »Jondi«, to je na hribu Krčedinu, polagoma se dvigajočim nad Donavo. Ravno tu, na Krčedinu, skraj-

nem južnem koncu Fruške gore, pa so se pričeli pogrezati vinogradi. Nekaj korakov pred mejo občine Slankamen, so se že leta 1870 pričeli udirati vinogradi. Udria se je tedaj zemlja, zasajena s trtami v obliki polkroga, v premeru kakih 400 metrov. Pred desetimi leti so opazili, da se je zemlja znižala v terasah za približno tri do štiri metre. — Sedaj pa so postale te udrtine tako obsežne, da jih ni mogoče več zasuti, kakor so to delali poprej. Vinske trte, bruske in druga sadna drevesa so se posušila, na tej zemlji pa ni mogoče razen buč saditi nič drugega. Radi udrtin se morali opustiti tam tudi že večje zidavnice, ker se je bati, da se vsak čas podre. Skozi razpoke v zemlji je čuti ob dežju šumenje podzemnega potoka. — Pri tej, za nekatere vinogradnike občutni nesreči so napravili tudi prav zanimivo odkritje. Opazili so dele zida, ki je moral biti nekoč del velike trdnjave ali gradu. To so trije vzporedni zidovi, deloma dva metra, deloma pa še več zakopani v zemljo. Notranji zid je nekoliko ožji, kakor oba zunanja. Zidovi so skoro po dva metra debeli in zgrajeni iz velikih kremenjakovih kamnov, očitno izvirajočih iz donavske struge. Zid drži skupaj kakor cement trda malta. Ko se je zemlja pričela udirati, se je odlomil mogočen kamen v obliki 1.75 metra velike kocke in padel več metrov navzdol. V zidovju so našli človeške okostje in ostanke starih loncev. Nedvomno kažejo te najdbe, da je bila tam nekoč človeška naselbina. Morda gre tu res za rimsko mejno trdnjavo, ki so jo Rimljani sezidali približno za časa cesarja Avgusta, da bi se lažje obranili napadov Dakov, ki so se jih zelo ball in ki so prebivali v današnjem Banatu in v Rumuniji, oziroma napadov Jacigov, naroda step, ki je prebival v Bački? — Verjetno je to že, ni pa še znanstveno ugotovljeno. To stvar bi mogli razjasniti starinoslovc. Fruška gora torej nima samo svojega vina, ampak ima tudi svoje skrivnosti iz davne preteklosti.

O zlatu v naši državi. V berlinskem časopisu »Illustrierte Zeitung« poroča inž. Karol Pilepič iz Beograda o jugoslovanskih rekah in ozemljih, kjer se nahaja zlato. Med drugim piše: Že od nekdaj je naš narod iz rek zajemal in izpiral zlato. Še tik pred svetovno vojno se je moglo ob nekaterih rekah v Bosni in ob mnogih rekah in njihovih pritokih v Srbiji opazovati, kako so kmetje, ženske in otroci z navadnimi siti in plaincami iz peska izpirali zlato. Danes je pridobivanje zlata iz rek zakonito urejeno; kljub temu so še vedno na delu tatinski izpiralci in marsikaka vrečca zlatih zrn pride tajno na trg. Znamenje, s kako majhnim trudom se da pri nas še pridobivati zlato. To je umevno kajti voda, ki nosijo s seboj zlato, pušča najdebelejša zrna po skalovitih kotanjah ob svojem nezastraženem gornjem toku, dočim prihajajo v dolino s peskom samo najdrobnejša zrna. Po skalnatih, težko dostopnih predelih, ob izviri znanih zlato nosečih dotokov bi se dali s smotrenim izkoriščanjem še danes doseči bogati uspehi. V izsušeni strugi Jolašnice pri Vranju sem našel skoraj v vsakem kremenju zlato. — Še

mного manj znano je, da imamo obilo takih zemlja, ki vsebujejo zlato. Na valovitem, lahko dostopnem ozemlju blizu Donave, sem sam odkril zlata bogate zemeljske plasti, ki se raztezajo več kilometrov daleč. To je s kremenjakom pomešana, svinec in zemljo vsebujoča zemlja. Balkanski polotok je od davna znan po svojih zlatih rudnikih. Tako je že Filip Macedonski plačeval svoja vojna podjetja iz dohodkov zlatih rudnikov ob spodnjem Vardarju. Tudi Aleksander Veliki je črpal iz teh rudnikov ogromna bogastva. Kasneje so Rimljani prepredili nadaljnje izkoriščanje.

Najnovejša nemška lokomotiva. Nova nemška lokomotiva je ravnokar prestala z uspehom prvo preizkusno vožnjo. Stroj je izdelan tako, da njega kurjenje ne povzroča nič dima ali saj. Njegova gonilna moč je 1200 konjskih sil. Tudi ne potrebuje nikakega tenderja.

Velikanska brezposelnost v Nemčiji. Po vesteh, ki krožijo po nemških listih, bo brezposelnost v Nemčiji največja v januarju in februarju. Boje se, da bo tedaj brezposelnih do dva milijona ljudi. Za državo in za vse gospodarstvo je ta brezposelnost zelo težko breme.

Korajžne švicarke. V švicarskem kantonu Uri je lani oblast sklenila, da bo pobirala davek od vsake ženske, ki nosi kratko pristrižene lase. Leto dni je trajalo, preden je postala odredba pravomočna in ko je stopila v veljavo, je bilo treba začeti z izterjevanjem novega davka. To pa je bilo mučno delo. — Vsaka ostrizena ženska bi morala plačati 12 stotink švicarskega franka, a so se skoro vse uprle plačevanju. Zato je izterjevalec, ki bi bil moral pobrati denar, kratko predlagal, naj se davek odpravi, ker se z njim ne bo okoristila blagajna. Nekaj pogumnih žensk je celo imelo korajžo poslati kantonalni oblasti izjavo, da imajo ženske prav takšno pravico nositi kratke lase kakor moški. Izjava je, kakor javljajo švicarski listi, zelo osupnila oblast, ker so bile na njej podpisane celo žene in hčere poslancev in vladnih posrednikov.

Kako veliko je glavno mesto Anglije London? Po zadnjem ljudskem štetju ima London 7.805.870 prebivalcev. Angleška prestolnica ima torej komaj 70 tisoč prebivalcev manj kot celo belgijsko kraljestvo. Je pa tudi življenje kot v kaki državi. Samo lansko leto je radi cestnih nesreč izgubilo življenje 49.105 oseb. Več kot v kaki veliki bitki.

Trebušna operacija na zdravem človeku. Državni pravdnik v Berlinu je obtožil zdravnika dr. Fischederja in trgovca Rudolfa Hesky. Oba sta obdolžena zločina glede zavarovalnine. Omenjeni zdravnik je operiral na trebuhu zdravega trgovca z namenom, da bi izvabila od zavarovalnih družb visoke zneske za zdravljenje in poravnanje zdravnikovih računov. Zdravnik je nagovoril trgovca, da se je pustil visoko zavarovati pri treh zavarovalnicah. Prvo operacijo je izvršil na Heskyju radi izmišljenega padca z lestve. Odprl mu je trebušno votlino in rano zašil. Pozneje bi se naj bilo začelo nevarno krvavljenje in je bilo potrebno, v drugič odpreti trebuh. Tretjo operacijo je prestal trgovec radi želodčne bolezni. —

Hesky ima na trebuhu tri operacijske brazgotine. Po prestanih operacijah se je še zdravil laži bolnik po raznih klinikah.

Jezuit iznajditelj železobetona. New-orleanski list v ameriških Zruženih državah je priobčil to-le poročilo: Ko so morali podreti jezuitsko cerkev v Baronski ulici v New Orleansu radi nesigurnosti tal, so zadel na čudno odkritje. Svoj čas je pastiroval v tem delu mesta jezuit Cambiosa, ki je bil tudi stavbenik. Stavil si je nalogo: Pozidati cerkev na tleh, kjer je bilo poprej s cipresami poraščeno močvirje. To se je izvršilo leta 1853, torej 15 let poprej, predno je začel zidati Francoz Jožef Monier bazene za vodo in je uporabljal železo-beton. Tega Francoza so slavili doslej kot izumitelja za današnje čase neobhodno potrebnega železobetona. Preiskava temeljev cerkve, katero je pozidal pater Cambiosa, je dokazala, da je duhoviti jezuit uporabil za stavbo beton, ki je bil prepleten z železnimi palicami in kaveljni. — Čast iznajdbe železo-betona gre jezuitu patru Cambiosi in ne zgoraj omenjenemu Francozu.

Koliko se izda za znamenito pohištvo? V Parizu so prodali na javni dražbi zbirko kneza Moskovskega (pravnuka maršala Neyja), pri čemer so dosegli neverjetne cene. Tako so prodali spalnico znamenitega igralca Talme za 270 tisoč frankov. Spalnica je izdelana priprosto, a iz plemenitega lesa (citrovina, mahagoni). Še višjo ceno pa je dosegel posamezen kos in sicer okrogla mizica, ki jo je naročil Napoleon leta 1806. Nabavila si jo je država za ceno 400 tisoč frankov in jo bo razstavila v malmaisonskem gradu, kjer je videti mnogo drugih spomenikov na velikega Korzičana.

V grbi je nosil denarni prihranek. Na španskem otoku Malorki v Sredozemskem morju je umrl te dni neki grbavec. Ko so ga pokopali, so pogrebci opazili, da je njegova grba nekam čudno mehka. Ko mrliča pregledajo, se prepričajo, da je grba umetno napravljena iz usnja. V njej pa je bilo skritih 10 tisoč dolarjev v bankovcih.

Celo premoženje v umetni nogi. Pred kratkem je umrl na Dunaju Amerikaneec, rodom iz Poljske, Noe Goldberg. Našli so pri njem le 1600 dolarjev. Z najdeno svoto so bili komaj poravnani stroški za hotel in pogreb. Sorodniki umrlega žida so pa javili iz Amerike, da je moral posedati Goldberg prav znatno premoženje. Amerikanski konzul na Dunaju je preiskal celo njegovo zapuščino, a ni našel nič. Naenkrat pa je zapazil lepo izdelano umetno nogo, katere pokojniku niso dali v krsto. Po natančni preiskavi proteze so našli v njej lepo svoto 88.000 dolarjev, v tisoč dolarjskih bankovcih.

Drznost ameriškega roparja. Višek drznosti je pokazal neki, do zdaj še neznan moški, ki je popolnoma sam ustrašoval 60 potnikov na takozvanem »Portland Limited« vlaku v Združenih državah. V pondeljek zvečer je izdril žeblice iz tračnice in s tem povzročil, da je vlak skočil s tira. Stroj in prtljažni voz sta mesto srečno prevozila, toda dva

naslednja voza sta zdrsnila s tira, zadnjih pet vozov vlaka pa se je prevrnilo. Takoj, ko se je izvršila nezgoda, je skočil v vlak neki moški v »overalls«, s pištolo v roki hitel od enega voza do drugega in tako je dosegel vseh 60 potnikov, ki so se nahajali v vlaku. Koliko plena si je pri tem nabral, še ni bilo mogoče določiti. Proti nekaterim ženskam se je ropar kakor v opravičilo izrazil, da ima doma ženo in dva otroka, katera mora preživljati, a mu železnica ne mara dati dela. Oblasti so bile takoj po dogodku obveščene in pričelo se je dalekosežno raziskovanje, katero še ni privedlo do uspeha. Vsled povzročene železniške nesreče ni bil nihče izmed potnikov resnejše poškodovan. Pač pa je bil promet na progi dalje časa oviran.

100 letna ženica prešla prvi poljub. V Glasgowu na Angleškem je obhajala pred kratkem gospodična Sylvija Argyll svoj stoti rojstni dan. Pri tej priliki jo je pozdravil mestni župan s poljubom. Starko je ganil poljub in je priznala, da jo je na stoti rojstni dan prvič poljubil moški. Celih 81 let je ni poljubil nikdo več, ker je z 19 letom izgubila svoje starše.

Žival z največjimi očmi. Neka vrsta ogromnih polipov, ki jim tipalke zrastejo do dolžine 10 metrov in ki živi ob japonskem in severoameriškem obrežju, ima med vsemi živalmi največje oči, kajti naši so komade, čijih oči so merile do 50 cm v premeru. S svojo zeleno barvo se je oči zelo čudno dojmilo od glave in ostalega trupla, ki je običajno rdečkaste barve. Sicer pa nimajo nikjer celega komada te vrste živali, temveč samo posamezne dele.

Doživljaj z morskim psom. Japonski ribič iz Havanne na otoku Kuba se je vračal necega dne v svojem čolnu proti obali. Naenkrat ga je napadel ogromen morski pes (riba roparica). Ribič je skušal odpoditi napadalca z udarci z veslom po glavi, a morski pes se je vedno vračal in je obstojala resna nevarnost, da bo čoln preobrnil in požrl Japonca. Ribič je sklenil z zverjo boj na življenje in smrt. Z ostrim nožem med zobmi je skočil iz čolna v morje, da bi se lotil napadalca. Pes se je zagrizel v ribičevo roko, vendar mu je ta porinil nož v trebuh. Smrtno ranjena pošast je izpustila roko in junaški Japonec se je zopet zavlekel v čoln. Roko so mu morali pozneje odrezati, a vendar ni romal cel v žrelo nikdar sitega morskega psa.

Ptičja hrana. Prirodni zakon tolmači, da stvar tem več hrane potrebuje, čim manjša je. Ptice pevke celi dan ne prestando pobirajo živež. Kos poje hkrati celega polža, če primerjamo to porcijo k človeški hrani, bi značilo, kakor bi človek pojedel naenkrat celo goveje stegno. Tudi taščica je zelo požrešna. Dognano je, da njena dnevna hrana dosega količino, ki bi zadostovala v živež deževni glisti petnajst korakov dolgi. Ako bi človeško telo potrebovalo toliko hrane, bi rabilo na dan v tem primeru 27 korakov dolgo salamo v premeru 20 cm. Bolha potrebuje dnevno več krvi, kakor je sama težka — da je v tem odnosu jako živa in čila, to je že od nekdanj znano.

Česanje žensk na Japonskem. Žene in dekleta na Japonskem se česajo povsem drugače kakor pri nas. Mlado dekle ljubi lase spletene v obliki metulja in jih okraši s srebrom ali barvastim nakitjem. Vdove, katere se mislijo poročiti, si pritrjujejo v lase iglice želvine na zadku glave, a vdove, katere so se odločile ostati možu zveste do groba, si strižejo lase na kratko ter ne poznajo nobenega nakitja.

Telesno zaprtje, slaba prebava, abnormalno razkrajanje in gniloba v črevesu, pomnožena vsebina kisline v želodčnem soku, nečistost kože na obrazu, na hrbtu in prsih, čermasti turli, marsikateri kataralni motne sluznice preidejo z uporabo naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice. Številni zdravniki in profesorji uporabljajo »FRANZ JOSEFOVO« grenčico že desetletja pri odraslih in otrocih obeh spolov z največjim uspehom. Doblj se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijah trgovinah. 1116

Največji uspeh v življenju je pogostoma odvisen od ene same minute. Na vsakem polju igra odločilno vlogo »točnost«, in radi tega so postale zanesljive ure tako zaželjene. Ravno radi njihovega zanesljivega stroja imajo tudi Suttnerjeve ure tako veliko vrednost vkljub temu, da se jih lahko zelo po ceni nabavi, ker danes se dobi prava švicarska Suttner ura že za 44 Din, dalje zapestna ura že za 98 Din pri strokovni urarski tvrdki H. Suttner v Ljubljani št. 992. Tvrdba pošilja svojo veliko flustrirano domačo knjigo ur tudi našim čitateljem popolnoma brezplačno, ako jo zahtevajo.

Kultura naroda se meri po količini vporabljenega mla. Toda ne samo po količini, temveč tudi po kakovosti. Za napredno hišo pridejo v poštev samo Fellerjeva Elsa-mila zdravja in lepote v 7 prekrasnih vrstah: milo iz liličnega mleka, liličine kreme, iz rumečnjaka, glicerinovo, boraksovo, katranovo, brivsko — eno bolje od drugega, toda vsa neškodljiva! Po pošti: iz lekarne Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341.

Listnica uprave.

V ZADEVI NAŠE PODPORE.

1. Pojasnilo (K. Florjančič): Vi, kot tudi nekateri drugi, so vprašali, kako se razlaga, da se podpora izplača, če hiša pogori do tal? Odgovorjamo: Podpora smo namenili onim celoletnim naročnikom, ki bi jih zadela nesreča požara tako, da jim zgori dom tako, da ne morejo več v njem stanovati. Ako je zgorela cela streha in ogródje, je dom pogorel do tal, ker o zidu itak vsak ve, da ne gori. — S to omejitvijo smo hoteli izvzeti od podpore one malenkostne požare, ko pogori kak del strehe ali del stanovanja. Za take nesreče, ki niso tako hude, morate imeti zavarovanje dovolj visoko.

2. Pojasnilo (Kat. društvo Razbor): Vprašujete, če so v slučaju nesreče deležni podpore vaši člani, ki pri vas skupno naročajo »Slov. Gospodarja«. — Odgovorjamo: Vsa društva in organizacije nam morajo sporočati sproti, kdo je pri njih vplačal celoletno naročnino. Mi bomo te sezname ohranili in bodo torej, ki pri društvih pravočasno vplačajo celoletno naročnino, na ta način imeli za slučaj nesreče pravico do podpore.

3. Pojasnilo (Veber in drugi): Objavili smo že, da samo celoletni naročniki imajo pravico do podpore, ker za one, ki pla-

čujejo polletno in manj, ne moremo voditi pregleda. Je pa celoletna naročnina tako nizka, da se na kak način že da najti teh 32 Din.

Vse prosimo, da v smislu novega pravilnika in teh pojasnil razložijo onim, ki bi še česa ne razumeli.

Naše slike. V letu 1930 bo »Slovenski Gospodar« imel posebno prilogo »Naše slike«. Naše slike bodo prinašale novosti in zanimivosti v slikah iz naših domačih krajev in pa iz celega sveta. — Uredništvo vabi in prosi vse one, ki bi morebiti imeli kake zanimive slike, da mu jih pošljejo. Predvsem prosi uredništvo gospode fotografe, da mu pošli-

ljajo lepe in dobre slike iz naših krajev. Kdor bi morebiti hotel postati stalen sodrudenik pri Naših slikah, naj javi svoj naslov uredništvu.

Naročnina za Slovenskega Gospodarja

a) V Jugoslaviji:	
Celoletno	32 Din.
Polletno	18 Din.
Četrtno	9 Din.
b) V inozemstvu:	
Celoletno	64 Din.
Polletno	32 Din.
Četrtno	18 Din.

Cene in sejmška poročila.

Mariborsko sejmško poročilo. Na svinjski sejem dne 20. decembra 1929 je bilo pripeljanih 74 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 7—9 tednov stari komad od Din 150 do 200; 3—4 mesece stari od Din 350—400; 5—7 mesecev stari od Din 450—500; 8—10 mesecev stari od Din 550—850; eno leto stari od Din 1000—1200. En kg žive teže od Din 10 do 12.50; en kg mrtve teže od Din 17 do 18. Prodanih je bilo 45 svinj.

*

Gospodarska obvestila.

Letošnje vino bo imelo dovolj kupcev. Že sedaj prihajajo iz Avstrije gostilničarji in vinski trgovci po naša dobra letošnja vina v Slovenskih in Ljutomerskih gorinah. Ker je bilo vinskega pridelka razmeroma malo, so kmetske vinske zaloge letošnega vina že po večini razprodane.

Kaj bo s šmarnico. Od več strani smo dobili vprašanja, ali bo trta šmarnica res prepovedana in se vino od šmarnice ne bo smelo prodajati. Da ne bo kdo napačno poučen, pojasnjujemo, da je sedanja vlada, oziroma kmetijski minister izdelal zakon o vinu, ki naravnost določa, da se šmarnica ne bo smela več saditi in vino od te trte radi svoje manj vredne in škodljive vsebine ne bo smelo v promet. To se pravi, po gostilnah in vinskih trgovinah ga pod strogo kaznijo ne bodo smeli več prodajati. Ta določila bodo stopila v veljavo leta 1932. Ali bo po tem terminu res treba trto šmarnico izsekati in ali se tudi za domačo rabo ne bo smelo rabiti šmarnice, o vsem tem se bo gotovo pravočasno uradno vse pojasnilo. Radi tega prezgodnje razburjenje radi šmarnice ni na mestu. Mlade trte bo pač treba precepiti.

Hranilne vloge. Po statistiki, ki jo vodi odsek Narodne banke, je znašalo stanje hranilnih vlog pri vseh bankah v naši državi koncem drugega četrtletja 10.967 milijonov Din, koncem tretjega četrtletja pa so zrastle hranilne vloge na 11.095 milijonov Din. Tukaj pa niso vračunane hranilne vloge pri kreditnih zadrugah, vloge na čekovnih računih pri poštni hranilnici in žiro računih pri Narodni banki.

Revizija naše carinske tarife. Sedaj se vrše poizvedbe in razprave o reviziji naše carinske tarife, ki je v veljavi od leta 1925. Revizija jugoslovanske tarife gre za tem, da se izvedejo potrebne poprave v carinskih postavkah industrijskih proizvodov. Drugače pa bo ostalo pri današnjem stanju. Cilj revizije je, da se odpravijo nepotrebne visoke carine tistih industrij, ki v zadnjih štirih letih niso mogle dokazati pravice do obstanka. Na ta način se bodo razbremenili potrošilci in se bo omogočilo, da bodo lažje prenašali morebitno zvišanje carin pri tistih proizvodih, za katere je carinska zaščita danes prenizka, pa so dotične industrije za življenje sposobne. Znižanje bo treba doseči predvsem tam, kjer so preveč obremenjevali našega kmetovalca.

Zakonska stabilizacija dinarja. Ob priliki desetletnice Narodne banke je njen guverner podal zelo zanimivo izjavo o delu banke. Izjavil je tudi, da je že prišel čas, ko bo treba izvesti končnoveljavno zakonsko stabilizacijo naše valute. Stabilizacija dinarja ne bo ničesar drugega kot vzakonjenje današnjega stanja s tem, da bo sedanji tečaj dinarja proglašil za zakonsko enakovrednost proti ostalemu tujemu denarju. Stabilizacija se bi torej izvedla pri sedanjem tečaju od 9.1275 švicarskega franka za 100 Din. S tem bi torej tudi Jugoslavija prišla do zlate valute.

Mesna hranilnica v Mariboru obrestuje počeni s 1. januarjem 1930 hranilne vloge brez odpovedi po 5%, vloge proti trimesečni odpovedi pa po 7%. Retni davek plačuje hranilnica sama. Z ozirom na preureditev prostorov in vpeljavo novega knjigovodstva, se obresti pripisujejo izjemoma šele s 1. februarjem 1930. — Ravnateljstvo. 1576

Nova pivovarna gostilničarjev dravske banovine. V Laškem se je že vršil sestanek gostilničarjev iz dravske banovine v svrhu ustanovitve gostilničarske pivovarne v Laškem. Izvolil se je nato 12 članski pripravljalni odbor ter širši pripravljalni odbor, v katerega pride še po en zastopnik gostilničarskih zadrug. Kot osnovni kapital se je določilo 15 do 20 milijonov dinarjev. Tudi se je sklenilo, da se pritegnejo k akciji tudi trgovski krogi iz dravske in savske banovine. Z gradnjo se prične takoj spomladi in bo pivovarna stala ob železniškem tiru v bližini samega mesta. Stavbeni prostor je že zasiguran in bo stal približno 300.000 Din.